

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserte) prejema upravnitvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 11.

V Ljubljani, v soboto 14. januarija 1893.

Letnik XXI.

Komu se pokorimo?

Nulla dies sine lines. — Noben dan ne bodi brez napada na škofa, noben dan ne bodi brez dokaza, da sovražimo ljubljanskega škofa, to načelo si je menda kot prvo zapisal „Narod“ v svoj program. Sredini „Narod“ piše namreč z ozirom na našo novico, „slučaji, ki niso slučaj“ v 7. štey. našega lista mej domačimi stvarmi pod zaglavjem „si duo faciant idem — — —“ tako-le:

„Naša katoliška gospoda svoj pot vpije, kaka drznost je vsaka kritika postopanja naših višjih dušnih pastirjev, češ, da smo jim dolžni v vseh stvareh slepo in brezpogojno pokorščino. Človek bi torej mislil, da potem gre ista avtoriteta tudi vsem drugim katoliškim škofom, ker posebnega patenta u. pr. prevz. g. dr. Missia menda vendar-le nima. Sinočni „Slovenec“ pa nas drugače poučuje. Pripoveduje namreč, kako preganjanje mora trpeti neki blagi, za narod svoj vneti katehet zgolj zategadel, ker je zaveden Hrvat, tudi od strani „višjega zagrebškega svečeništva“ in da je isto „hunsko-azijatsko kopito“ zadelo tudi nekega hrvatskega župnika.“

Na dalje opazke „Narodove“, v katerih samo zabavlja in nam n. pr. očita, da imamo „lice-mersko politiko, da se „Slovenec“ hoteč kazati se narodnega, bije z lastnim orožjem“, niso tako zanimive, da bi jih doslovno prepisovali. Samo jeden stavek bodi še takaj:

„Čemu se pri nas od svojih duhovnih predstojnikov javno psujejo in sramotijo za narod goreči duhovniki samo zategadelj, ker si želé prostosti kot politiki in narodnjaki, prav tako, kot tisti hrvatski katehet in župnik?“

Ker je v „Narodovih“ trditvah cela vrsta krivičnih očitaj, zato se hočemo za danes pečati samo s prvim.

Isjaviti moramo namreč, da nikdar še nismo trdili, da „smo dolžni svojim višjim pastirjem v

vseh stvareh slepo in brezpogojno pokorščino“. Ta trditev je popolnoma neresnična. Določujó „pokorščino“ škofom in papežu, držimo se strogo cerkvenega prava. In to je brez dvojbe najliberalnejše pravo na svetu, ki ne trpi ni tiranov, ni mamelukov, marveč hoče le svobodnih, odkritosrčnih, versko prepričanih podložnikov, ki spoštujejo v ukazujoči oblasti Kristusa in so jej pokorni. V prvi vrsti spoštujejo oblast in zaradi nje še-le osebo.

Ta pokorščina ni niti slepa, niti brezpogojna in se ne razteza na vse stvari. Gotovo pa je, da ne obseza samo dogem; saj je uprav polu-racijonalizem, ki je to trdil, že nebrojnokrat obsojen od rimske stolice; gotovo je tudi vsakemu katoličanu, da ne velja trditev v strogo političnih stvareh sem svoboden in nisem dolžan nobene pokorščine. To je že zaradi tega napačno, ker si stvari, ki naj spadajo mej strogo politične, sam določuje. Katere pa so tiste strogo politične stvari? Morda volitve? Kot duhovni voditelji ljudstva morajo skrbeti škofje, da se javno življenje tako razvija, da pospešuje duhovne koristi vernikov. Zato imajo dolžnost in pravico svariti in opominjati, naj se volijo katoliški možje, ki bodo služili resnici krščanski, ne pa sebi ali komur si bodi drugemu. — Morda šole? Države trde in celo neki izrek Marije Terezije se čisto navaja, da spada šola mej „politica“. Kdor pa danes to zagovarja, kaže jasno katolištvu popolnoma nasprotnega duha. Prva vzgojiteljica, po katerih zakonih morajo tudi stariši vzgojevati svoje otroke, je cerkev. In te oblasti, ki jo je prejela od Kristusa, se ne more in se ne sme odreči.

Morda časniki? Sedaj pišejo časniki o vsem mogočem. In žalibog večina razpravlja cerkvena vprašanja v cerkvi sovražnem duhu. Cerkvena oblast mora skrbeti, da se od vernikov odvrne nevarnost. Škofje imajo pravico obsojati liste, ki škodujejo duhovnemu življenju, imajo tudi pravico prepovedovati berilo takih listov. Že uravni zakon prepoveduje, da se ne sme človek podajati v nevarnost, koder bi utegnila trpeti njegova vera ali nramnost in dvojna

dolžnost veže tedaj, če je prepoved izdala tudi še duhovna oblast.

Morda zakon? Tudi v tem je grešil novodobni čas s svojimi zmedenimi, brez Boga osnovanimi načeli, trdeč, da je zakon politična zadeva. Zakon je kristijanom zakrament in zato je zanj jedina postavodajalna oblast deliteljica in čuvateljica zakramentov — namreč cerkev.

Morda narodnost? Kaj pa recimo o Laškem, koder so se v imenu absolutne narodnosti teptale v prah vse druge pravice, koder se je izvršil najbrezobzirnejši rop pravni lastnini rimskih papežev.

Ali more sv. Oče odpovedati se svojim pravici, če prav mu z očitanjem „brezdomovinstva“ rohne sovražniki nasproti, čeprav mu načelo izrecno narodnostnega temelja mečejo v svoje opravičenje v lice? Narodnost je mnogo, a pravica je več; in to mora braniti cerkev. Važno je narodnostno vprašanje, a neskončno važneje je vprašanje, kako si izveličati dušo. V nobenem slučaju se ne sme prezreti to pravo vprašanje, v nobenem izločiti.

Izgovor, da se cerkev nima mešati v politiko in da so vsled tega verniki in tudi duhovniki v takih vprašanjih svobodni, je že jako star. Najpreje so ga rabili vladarji, kateri so na ta način hoteli cerkvi vzeti njeno moč in jo uporabljati le v svoje namene. Toda tudi mogočnikom zemlje se je vedno vstavljala cerkev in zatnjevala, da je namen, ki ga imajo države, mnogo nižji nego namen, ki ga ima cerkev, in da ima tedaj biti namen držav podrejen namenu cerkev. Zato je žugala cerkev s cerkvenimi kaznimi in jih je tudi rabila, kedar niso vršili vladarji te svoje dolžnosti. Listajte zgodovino! Koliko nesreč, koliko žalostnih verskih in socialnih prevratov je navstalo vsled tega, ker je uporni duh nekaternikov zaviral sveto zvanje cerkveno in se mu ustavljal. Saj so znana imena Honorija, Friderika II., Henrika IV., Ljudevita XIV. In Jožefinizem svojimi pogubnimi načeli! — Odkod so žalostne razmere na Hrvatskem, koder že toliko časa po svojem škofu

LISTEK

Gozdarjev sin.

(Povest iz domačega življenja. — Spisal F. S. F.)

(Dalje.)

„Kako se je pa vendar tako spozabil ta Kranjec, da je potegnill s tistim potepuhom. Mar naj bi bil šel z drugimi naprej, ko so tu podelali“, vtaknil se je v govor Miheljev hlapec Martin, ki je sedel pri njih.

„Kaj ne poznaš Poc Hanze? Če ta koga dobi v mrežo, potem ga ne izpusti z lepa. Janez, ta pa le za njim sili. Kdo bi si bil mislil, da je ves neumen na lov. Meni koj od začetka ni bilo kaj prav, da je Poc Hanza vedno vanj tiščal. Pa sem si mislil, fant je že sam pameten. Če prav gre ene krati z njim, naj ima veselje. Kdo bi si bil mislil, da bo tako prišlo.“

„Streljal je rad, streljal, že od mladih nog“, omeni otožno Gozdar. Hudo je moralo biti očetu, ko je to čul o sinu. Toda svoje žalosti ni hotel in smel pokazati. Težilo ga je posebno še, ker mu je smerom neki notranji glas velel, da bi bil lahko zaprečil vse nezgode, ko bi bil Janezu prepovedal,

da ne sme od doma, posebno pa s Surgo ne. To je dalo povod, da je vprašal:

„Ali ni bil še nekde drugi z Janezom, neki Surga, kakor smo mu pravili na Kranjskem.“

Ko Mihelj čuje Surgovo ime, vsplamte mu oči in od jeze zarudi v obraz; s pestjo pa jezno udari ob mizo, da so odskočili kozarci:

„Surga, Surga, to ti je vražji človek! Ko bi tega ne bilo, bi bilo mogoče vse dobro. Jaz sem ga imel poprej za poštenjaka in prav prijatelja sva bila. A sedaj sem ga pa spoznal, kakov lisjak da je. Ta žleza pretkana je podpihoval Janeza in odvrčal od dela, da je potlej za njegove denarje pil, če je revež s trudom ubil kakega jelena. Okoli podjetnika se je pa lizal in hlinil toliko časa, da ga je postavil za to, da je nekaj pazil na druge, če prav so morali vsi nanj paziti, da jih ni okanil. Se ve, da je le sam postopal, ko ni bil za nobeno rabo. Jaz sem mu dajal cel mesec zabelje, moke in pa česar je hotel, pa mi ni krajcarja dal. Gospode je baje tudi hotel opehariti, a se je opekel, slepar grdi. Sedaj pa sedi zaprt. In prav se mu godi! E, da bi še enkrat prišel gori k nam, jaz bi mu drugače pokazal. Prav ta je tudi Janeza izdal, jaz stavim konja, da je tako. Kako bi sicer vedeli tako na tanko, kje, na kateri planini, v kateri koči da sta skrita?“

„Taka je, midva tudi tako praviva,“ pritrdita za jedno Martin in drvar, ki je sedel pri njem.

„Tisti človek ti je naredil za denar vse. Da se je le njemu dobro godilo, in da je mogel pijančevati, pa je bil vesel. Če bi druge zavoljo njega tudi na meh drli, to mu ni bilo nič mari.“

V tem stopi v sobo Rezika. Z ruto je pehala sneg raz sebe in z nekam boječim glasom pripovedovala, da je čula, ko je šla po vode, od daleč vriskanje in upitje lovcev, in da se boji, da bi ne bili Janeza ujeli.

Vsi se iznenadeno spogledajo. Gozdarju je jelo sree nemirno utripati. „Kaj če ga pripeljejo tod mimo? Gledati bodem moral sina, vkljenjenega kot hudodelca, ki ga peljejo pravici v roke. In ko me Janez zagleda ter izpozna očeta, ki ga je premalo trdo imel, ali me ne bode pogledal z očitajočim očesom, češ, jaz nisem imel pameti, morali bi jo imeti vi toliko več, in jaz bi ne bil nikoli zašel na tako pot. Ne, tega pogleda ne bi moglo prenesti očetovsko srce, ki je vendar zmerom gorelo za ljubljenega edinca ter mu želilo edino le srečo.“

Popraša torej ves v skrbeh Miheljna, ki je nekako pomilovalno potresal z glavo ter nekaj pred se mrmral:

zdihuje osirotela zagrebska škofija? — Kedor hoče vse to um-vati, mora pa pred vsem imeti smisel in sree za — cerkev. Kjer tega ni, tam je vsako dokazovanje zastoj. Tam se vsako gibanje cerkvene življenja imenuje — mračnjastvo, vsaka zapoved cerkvene oblasti — trinštvo, vsaka beseda v prid svobode cerkvene — p.dlo hinavstvo. In vendar ni hujšega trinoga, nego je — liberalizem. Kedor se mu ne pokori, je zgubljen, je proklet. In proklinjajo tudi tam, kjer nimajo oblasti; odrekalo nam domoljubje in kot sovražnike naroda nas hočejo pahnoti v kot. — Bodi! Mi in z nami naš narod se držimo oblasti, ki nam jo je dal Bog; o vas ne vemo, čegavi ste; ne vemo, kedo vas je postavil prvake in sodnike. Prvačite in sodite, kedor se vam da; nam ne boste in skrbeli bomo, da tudi narodu ne!

Slovenski liberalci in loža.

„Divide et impera!“

V boju zoper altar in prestol se ravna frama-sonstvo po načelu „divide et impera“: enega je treba nahujskati zoper drugega, državo zoper cerkev, nižjo duhovščino zoper višjo. Po tem načelu se loža povsod ravna, kjer se kolčkaj giblje, s tem spričuje jozebinska doba, dogodki pred francosko revolucijo, sedanja Francija in Italija, in ne v zadnji vrsti osoda verskega šolskega predloga v pruski zbornici l. l.

Da je odstopil ondi goreči zagovornik verske šole, minister Zedwitz, in je vlada sama umaknila šolski postavni načrt, to je v prvi vrsti zasluga nemškega frama-sonstva, ki je z vsemi sredstvi skušalo razdvojiti protestantske konservativce in katoliški centum, in klin razdvoja zabiti med mladega cesarja, ki je bil do zadnjega časa vnet za versko šolo, na eni, in med konservativne ministre in konservativne poslanske kroge na drugi strani.

Vsi frama-sonski in od lože podpirani listi so brez prenehljaja bili na svoj „bum-bum“ in slikali strašno nevarnost, ki bi pretiela nemškemu cesarstvu od strani katoličanov, ako bi se uvela verska šola. Da se to načelo, namreč sejati prepir med cerkev in vlado, praktično v ložah vedno uporablja, pričuje dalje br. * * * Condorcet (L. T. II. 381) in okrožnica laškega velikega orijenta (L. T. II. 389).

Po tem frama-sonskem načelu se ravna tudi radikalci, Gosp. vrednik! Ali se še spominjate, kaj so naši liberalci, njim na čelu „Slov. Narod“, počeli zoper našega premil. knezoškofa precej po žalostnem dogodku v Mayerlingu? In ali se še spominjate na pastirski list poln apostolskega duha, katerega je nato naš višji pastir izdal? Kaj je bil namen liberalnemu vpitju in zavijanju dogodkov? Ta namen je bil preočit: hoteli so nahujskati svetno oblast zoper duhovsko, torej: „Divide et impera!“ Iste liberalci, ki so škofu očitali, da je vladno orožje, s katerim hoče širiti germanizacijo med nami, so ga ob onem času denuncirali vladi kot sovražnika Avstrije!!

Dalje: Kako se vedejo naši liberalci zoper duhovščino? Zda j udrihajo na to, zda j na ono stran;

„Ali se bodo lovci kaj ustavili tukaj? Če pridejo noter in če peljejo vjetega Kranjca, tedaj se moram jaz skriti, da me ne bo videl.“

„Kaj pa, da ne gredo mimo gostilne, pos-bno v takem vremenu ne. Če so res koga vjeli, tedaj bodo od veselja hoteli vse popiti, če jim je pa izpodletelo, hladili bodo zopet z vinom svojo jezo. Saj morajo biti v kratkem tu. Pri oknu bomo videli, če Janeza peljejo, in tedaj se ti še vedno lahko skriješ. Če ga pa nimajo, ostaneš lahko tukaj. Nihče ne bo vedel, da kaj veš o Kranjcu in da si ga prišel iskat.“

Potem vstane Mihelj od peči ter gre proti oknu.

„Aha“, pravi, „že gredo. Le pogledjte jih! Toda, Bog bodi zahvaljen, prazni so. Jaz sem koj rekel, da takih tičev, kakor sta ta dva ne bodo ujeli.“ O, to jim privoščim!“

V tem pa že zaškripljeje vežna vrata in lovci ropotaje ter neobtesano kolneč vsi sneženi vstopijo v sobo, postavijo palice in puške v kot, ter vsi na enkrat silijo k peči, da si ogrejejo mrzle ude.

Naši znanci se jim umaknejo, in ko prinese Mihelj pijačo na mizo, prične izpraševati, kako je bilo, da sta jim zopet ušla. (Dalje sledi.)

zda j jim delajo zgago „razposajeni kapelani“ („Sl. N.“ 21., 27., 28. febr. itd.), zda j škofje (24., 26. sept., 19. okt., 25. jul. itd.); zda j delé svoje psovke tem, zda j onim, nobeden ne uide, da bi katere ne dobil. Zda j izkoriščajo škofa zoper škofa („Sl. N.“ 12. avg.). (Strossmayer in slovenski škofje), zda j ščujejo vernike zoper duhovnike.

Podobni so naši liberalci onim vaškim „gladijatorjem“, ki napadejo s klicem: „Ali zabavljaš?“ vsakega, še tako mirnega človeka, ako le v vas stopi. Tako butajo naši liberalci ob škofijska stanovanja, župna dvorca in kapelanije, da, še v semenišču jim ni povšeči, in zato mečejo svoje bombe tudi ob to poslopje. („Sl. N.“ 13. okt.)

Preobširno bi bilo in bi prekoračilo obseg tega spisa, ko bi hotel navesti še posameznih vzgledov; najdeš jih, dragi čitatelj, skoro v vsaki številki kateregakoli liberalnega lista. Le to naj še omenim, kako so pred par leti skušali liberalci odvrniti duhovščino od škofa, od Boga jim postavljenega višjega pastirja, in tako ločiti glavo od telesa. Ko jim je duhovščina pokazala hrbet, ljubljennemu svojemu višjemu pastirju pa poslala v dokaz neomahljive zvestobe in pokorščine udanostne adrese, vsele so se njihove puščice na duhovščino.

Omenil sem prej, da naši liberalci tudi hujskajo vernike zoper duhovnike. To še dokazovati, bi se reklo, so v Atene nosili. Le pogledjte v posamezne fare, kdo je vodja in inspirator nezadovolj-nežev, kdo največji nasprotnik duhovnikov, naj ta še tako vestno spoljuje svojo dolžnost. Kak zagri-zen liberalci, žalibog da le prevečkrat oni, ki bi že veled šolskih postav moral delovati na to, da se ohrani med njim in duhovnikom sloga in ed-nost, ker oba delujeta pod eno streho v vzgojo mladi-ne. Kdo grdi duhovnike po listih? Ravno ti. In kak namen imajo ti sramotilni dopisi? Grdenje duhovnikov in hujskanje ljudij, t. j. vernikov, zoper njihovega dušnega pastirja. Zato pa tudi liste, v katerih je kak tak sramotilen dopis, v obilnem številu razpošljejo po dotični fari.

Tako se dela javno mnenje. V tem so si naši liberalni listi povsem podobni, posebno pa razume-ta posel monteur s Kongresnega trga. Pri tej pri-liki je tudi primerno vprašanje: V kaki razmeri so bili naši liberalci z dogodki v Poddragi? Koliko in kako je „Slov. Narod“ takrat pisal o žalostnih du-godkih v tej prej nepoznani vasi, je marsikaterim bralcem še znano. Faktum je, da je bila ona afera našim liberalcem prav po godu, saj hotelo se je ondi praktično izpeljati to, kar liberalni listi dan na dan oznanjajo in priporočajo. S Poddrago so žugali liberalci še večkrat potem zopet v nekem dolenjskem kraju. Od kod ta duh med pripotnimi, do zadnjega časa mirnimi ljudmi?

Vsak vzrok ima svoj učinek; kje je pa vzrok teh žalostnih dogodkov, vedó najbolje liberalci sami, posebno „Slov. Narod“ in „Slovanski Svet“. Vsa stvar je importirana po liberalcih in podpirana po liberalnih listih.

Da bi ljudstvo odtrgali od duhovščine in ga napolnili s sovraštvom do nje, učé frama-soni in do-povedujejo ljudem, da imajo verniki sami pra-

vico, voliti in si izbirati svoje duhovnike. To oblast je po njihovih basedah imelo ljudstvo že od nekda j, v teku časa mu je pa vladoželjnost škofov in pa-peža po goljujui to pravico izvila. (Veliki orijent laški, L. T., II, 389.)

Ta nazor je znan tudi nam Slovincem. Zasto-pala ga je znana, zoper skupno škofovsko okrožnico goriške nadškofije naperjena brošura: „Zur Steuer der Wahrheit“, izšla leta 1888. Iste nazore je za-govarjal z velikim patosom „Slovanski Svet“ leta 1889. Torej duševno sorodstvo med frama-sonstvom in slovenskimi liberalci je v tem oziru dokazano.

Časopisi o hrvatski spravi.

1. Zagreb, 10. jan.

Komaj so zvedeli nasprotniki hrvatskega na-roda o spravi na Hrvatskem, začeli so po svojih ča-sopisih napadati zjedineno opozicijo na celi črti. Vsi časopisi ogerski so se izjavili sveda nepovoljno o tem dogodku, kajti Slovanu po njegovem mnenju ni dovoljeno braniti svojih pravic. Madjari so v tem pogledu že tako zaslepljeni, da se Hrvatom celo radi omenjene sprave groze in še celo v vislicami za glavne voditelje teh strank. V tem se vidi, kakšen duh vlada zdaj sploh na Ogerskem in kako daleč je Madjare zavel šovinistiški duh vsezveli-čavne narodnostne ideje. Kakor Slovak, Srb in Ru-mun, ravno tako mora po njihovem mnenju priznati tudi Hrvat nadvlado madjarskega naroda. Čudno to-sicer ni, kajti sam ministerski predsednik ogerski se je izjavil v svojem govoru prigodom noveletnih voščil, da je ogerskim narodnostim zagotovljena vsa svoboda, ali madjarsko državno idejo mora vsakdo priznati, in ko bi se kdo predrznil protiviti se tej zahtevi, proti temu se bodo že našla sredstva ter ga prisilila na priznanje madjarske nadmoči. Da imajo ogerske narodnosti razven Madjarov v dejan-skem življenju zares kakšno svobodo, to ne veruje zda j že nobeden, saj je tudi že vnanji svet o tem dobro podučен.

Kaj pomaga postava o ravnopravnosti, ki se kar očitno prezira. Madjar se naujo sklicuje, ali jo nikjer ne izpolnjuje. To pa njemu še ni zadosti, da so na Ogerskem vse narodnosti tako hudo potlačene, tudi Hrvate hočejo prisiliti, da se poprimejo njihove državne ideje. Kaj je njim pogodba sklenjena mej Ogersko in Hrvatsko? Če prezirajo doma na Oger-skem izdano postavo o narodnostih, zakaj ne bi to poskušali na Hrvatskem? Žalibog, da imajo mej Hrvati že toliko zaslepljenih privrženecv, ki so tako kratkovidni, da nočejo videti, kaj se na Ogerskem godi v narodnostnem pogledu. Je-li potem čudno, če se je boljši in plemenitejši del hrvatskega na-roda streznil ter zjedini, da začne z vso odločnostjo braniti svoje pravice, do katerih Madjar nič ne drži, če tudi je pogodbo podpisal.

Pa ne samo madjarsko časopisje, nego tudi naše domače hoče osmešiti spravo mej opozicijska-nima strankama. Oba vladna lista „Nar. Novine“ in „Agrar Zeitung“ zvedljivo povprašujeta, kaj je prav za prav v tej spravi ustanovljeno in kaj mislite

(Dalje v prilogi.)

Pismo.

Gospod vrednik!

Tako me prsti srbe — pa ne od ozeblin! — da kar ne morem več strpeti. Moram prijeti pero in se utešiti. Prav je imel tisti, ki je rekel: „Difficile, est satyram non scribere.“ Tudi jaz moram zapisati, čeprav ne satyre, pa vsaj par križev-kražev.

Med najsijajnejše uspehe I. slovenskega kato-liškega shoda moramo prištevati mnogobrojne uda-nostne izjave ljubljanskemu knezu in škofu. Kdor vé, koliko ovir morajo premagati tisti župani z odbori vred, ki jih pošiljajo, pritrđi mi gotovo.

Na Dolenjskem nekje je neki odbornik v občinski seji sprožil misel, naj se pošlje škofu udanostna iz-java; takoj je bila večina odbornikov z županom vred za ta predlog. Eden izmed odbornikov pa, ki ki je v tistem kraju (po Levstikovi etimologiji) „sodec“, rekel je nevoljen: „Čemu to, saj imamo itak vsi škofa radi?“ Neki mož pa ga zavrne: „Sedaj imamo priložnost škofu pokazati, da jih imamo res radi. Kdor jih ima rad, se bo podpisal.“ Nato se je sodec z dolgim nosom odtegnil, izjava pa je bila vkljub temu podpisana in odposlana.

Kmalu potem pa je isti sodec v neki gostilni prav neotesano napadel župana in svetovalca iz so-

sedne občine, ki se je tudi s tako izjavo pregrešila. Občinskega svetovalca, občespostovanega poštenjaka, veleposestnika je nalajal s pozdravom: „F . . . i m . . . el“ in staval v zgleđ vsem prisotnim tri mo-žake iz druge občine, ki pa niso take izjave podpisali, češ: „Glejte jih, to so možje!“

Gospod sodec je rekel, da imajo vsi škofa radi, tudi on; in res je pokazal to svojo gorko ljubezen že opetovano. Ko so se prevržení knezoškof letošnje poletje pripeljali sem doli birmovat, pozdravila jih je le duhovščina s šolsko mladino. Po drugih tu-kajšnih magnatih od sodca doli do zadnjega učitelja ni bilo ni duha ni sluha. Višji uradnik je dal to čudno stvar preiskovati.

Gospod urednik! Ali ni res to vzorna ljubezen, ki je tako ponižna, da se niti očitno pokazati ne upa! Pa se vendar osmelim dvomiti, da bi bila prava ta ponižnost, ker, ako le zine, s „f . . . i m . . . el“ zmerja. In — nota bene — ta, ki tako ljubeznjivo poklone daje, ta razsoja o žaljenju časti!! O temporá, o mores!

Gospod urednik! Utešil sem se nekoliko, a še me prsti srbe, pa si ne upam dalje, sicer bi me utegnil kdo po roki kreniti in potem bi me še hujše skelelo. Zato že sklepam in se beležim z rovtarsko odkritosrčnostjo in okornostjo vaš. Ligaš Križ-kraš.

obe opoziciji na ta način doseči. Po mnenju vladnih ljudij je pri nas na Hrvatskem seveda vse v redu ter ni nobene opozicije treba. Vse kar vlada stori, je dobro, saj se vedno drži le pogodbe, katero seveda tudi Madjari spoštujejo. In vendar morajo ti vladni ljudje sami znati, da to ni res, kar oni trdijo. Tako je po pogodbi ustanovljeno, da je na Hrvatskem v vseh strokah uprave uradni jezik hrvatski, in vendar se uraduje po železnicaх povsodi le v madjarskem jeziku, kar more vsakdo viditi, samo vladni ljudje ne, ki celo javno v deželnem zboru trdijo, da to ni res.

Na Hrvatskem imajo pravico v prvi vrsti na vse službe Hrvati, in vendar se v novejšem času na Hrvatsko pošiljajo večidel Madjari, češ, da ni pri nas za to sposobnih ljudij, kar pa seveda ni res, nego ogerska vlada hoče s tem prisiliti Hrvate, da se učé madjarski. Da je temu tako, je najboljši dokaz banov govor v hrvatskem saboru z dne 10. januvarija, ko se je izjavil, da se nameščajo na Hrvatskem Madjari, ki znajo hrvatski, zato pa naj se učé Hrvati madjarski, da bodo mogli biti nameščeni. To pa ni pravi dokaz, tudi ko bi bilo res, da znajo semkaj premeščeni Madjari hrvatski, da se morajo Hrvati madjarski učiti, kajti po pogodbi je na Hrvatskem edini hrvatski uradni jezik. Zakaj se pogodba izkrivljuje, ki je popolnoma jasna in kakšni so to Hrvati, ki take govore odobrujejo. In koliko je še drugih paragrafov omenjene pogodbe, ki se na ta način krši. Je-li potem čudno, da se je boljši del naroda hrvatskega vzdramil ter zjedini proti takemu ravnanju. Časopisi vladni so zvedljivji, kaj bo iz tega nastalo, pa se celo norčujejo zaradi te sprave. Bržkone da so pozabili na ono latinsko „quem deus perdere vult, dementat“, kajti njihovo pisanje v tej zadevi je tako porogljivo za pravega Hrvata, da mora nehoté na ono latinsko prislovico pomisliti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. januvarija.

O sestavi nove večine se bode še precej časa pogajalo. Pri poslednjem posvetovanju z levičarji je bil tudi grof Schöbhorn, in to zaradi tega, ker se je govorilo o češko-nemški spravi. Pri teh posvetovanjih so levičarji pretresali vse točke vladnega programa, predlagali več prememb in dostavkov. Vlada bode levičarske želje sporočila Hohenwartu in Poljakom, da se o njih izrekó, potem se bode pa zopet pogajala z levičarji. Kakor se kaže, se prava pogajanja še le začné, ko se snide državni zbor, ko bodo vsi poslanci na Dunaju. Zanimanje za ta pogajanja so pa dan za dnevom manjša, prav kakor bi nikdo prav ne verjel, da bi se zares doseglo kako sporazumljenje. Če levičarji na vsak način hočejo, da se verska šola ima za dolgo časa kar postaviti z dnevnega reda, potem pač ni misliti, da bi konservativci mogli vstopiti v novo večino. Pomisliti moramo, da bi liberalci ne ostali pri sedanji šoli, ko bi konservativci moléé gledali, temveč bi jej skušali odvzeti še bolj verski značaj. Kak duh veje mej novodobnimi učitelji, to nam dobro kaže „Oesterr. Schulzeitung“.

Brezverska šola, ne mejverska, je postala že ideal temu listu. V svoji poslednji številki priporoča, da bi se v naših šolah učila brezverska morala in pa razlagale državljanske pravice, kakor na Francoskem. To naj bi menda nadomestilo krščanski nauk. Pisec misli, da bi se s tem jako veliko pripomoglo k rešitvi socialnega vprašanja. Francoske vredbe priporočati sedaj pri nas, ko se očitno vidi, da še Francozov ne morejo osrečiti, je pač malo čudno. Socialne razmere so v zlic brezverski šoli v Franciji tako napete, da se je slednji dan bati vstaje. Vsega tega pa glasilo avstrijskih liberalnih učiteljev ne vidi v svoji navdušenosti za popolno brezversko šolo. Pravi odgovor na take glasove po učiteljskih listih je pač ta, da katoliki s podvojeno odločnostjo zahtevajo versko šolo in zlasti preosnovo učiteljšč, da se z njih ne bode razširil liberalen duh, kakor se sedaj le prepogosto godi.

Nemški nacionalci neso nič posebno zadovoljni, da se levičarji pogajajo na Dunaju z grofom Taaffejem. Posebno po severnem Češkem Nemei nekako nezaupljivo gledajo ta pogajanja. Ko bi grof Taaffe razpustil državni zbor, bi liberalci gotovo izgubili mnogo mandatov, ker bi jim volilci ne mogli odpustiti, da vedno lazijo za grofom Taaffe-

jem. Liberalni listi so nad deset let sedanjo vlado slikali za največjo sovražnico Nemcev, in še ob odstopu grofa Kuenburga se je to zopet slišalo, potem ni čuda, če nemški volilci že res mislijo, da grof Taaffe kar hoče ugonobiti nemštvo. In s takim nasprotnikom nemštva se pa liberalci pogajajo, to je pač za možgane priprostega Nemca, ki ne razume vseh skrivnih potov liberalne politike, vendar že preveč in vsekako mora v take politike zgubljeni zupanje. Mej nemškim prebivalstvom se že tudi sliši želja, da naj nemški poslanci zapusté državni zbor, ako s skrajno opozicijo nič ne opravijo. Poslancem taki glasovi neso posebno prijetni, ker nobeden prav ne mara zapustiti Dunaja. Naravno jo pa, da nemško prebivalstvo kaj takega zahteva, ker so mu agitacije že popolnoma zmešale glavo. Tak sad so rodila vedna hujskanja. Ne le liberalci, temveč še nemški nacionalci se bodo še kdaj kesali, da so z lažmi in hujskanjem razburjevali nemško prebivalstvo. Prebivalstvo bode polagoma tudi jelo spoznavati, da so njega zupanje zlorabili liberalci v svoje sebične namene. Nemei tudi ne bodo zmiraj se dali slepariti, in ne bodo, menéč, da branijo koristi nemškega naroda, podpirali raznih spekulacij židovskega liberalizma.

Panamska aféra nam kaže vso sprijenost sedanjega liberalnega časa. Veščak Rossignol, ki je pregledaval knjige panamske družbe, je izpovedal, da je našel sleparije že v začetku družbe in potem skozi vse njeno poslovanje. Sploh je vse njeno poslovanje bilo jako neredno. Izplačale so se ogromne svote, o katerih se ni moglo dognati, čemu so se porabile. Iz izpovedeb drugih prič je jasno, da je Eiffel hotel z napačnim knjigovodstvom preslepti druge, da bi ne vedeli, za kako velike dobičke je deloval. Obravnava pa tudi kaže, kako so nekateri bogatini družbi delali vse mogoče ovire, da so le iz nje izsilili kaj denarja. Izkoristili so si vse njene finančne zadrege. Tudi je dognano, da so ameriški bogatini na vse mogoče načine ovirali podjetje. Nekateri podjetniki so še dandanes prepričani, da bi se bil prekop dal napraviti, če tudi ne tako hitro, kakor se je obetaló, da se družbi niso delale take ovire in da jo je francoska vlada bolj podpirala, ne pa molzla.

Stališče Carnotovo se vedno bolj maže. Vsi radikalni in monarhistični listi ga napadajo. Pozivljajo ga, da pojasni, kako da je mogel podpisati pogodbo, katero mu je priporočil Baihaut, ko je vendar znano, da je bil sprva odločno proti dotični pogodbi. Ti listi na videz trdijo, da mislijo, da je Carnot osebno čist, ali vendar je vsa pisava taka, da čitatelj dobi vtis, kaj, če ni morda bil tudi on podkupljen. Kakor se govori, sta za temi napadi proti predsedniku zadej Floquet in Freycinet, katera jezi, da sta prišla ob vso veljavo. Ko sta sama politično uničena, hočeta uničiti še druge.

Na **rusko-francoske** razmere panamska aféra kaj slabo vpliva. Po Parizu se občno govori, da je bil iz panamskih denarjev podkupljen ruski veleposlanik baron Mohrenheim, katerega slabe finančne razmere so bile občno znane. Nekateri časopisi pišejo celó, da je s panamskimi denarji bilo kupljeno vse navdušenje za Francijo, ko je bilo prišlo francosko brodovje v Kronstadt, in da se je sploh le z denarjem pripravilo francosko-rusko zblizanje. Car se nikakor ni bil lahko odločil za približanje Franciji in bode zopet se bolj ohladil za Francoze, ko vidi, v kako slabo ime Francija spravlja njegove zastopnike.

V **Srbiji** so pa zadnji dogodki dali vladi povod, da je začela zapirati radikalne politike. S tem misli vplivati na volitve, ker bode preprečila agitacije radikalne stranke. V radikalnih krogih je vsled tega silna nevolja. Radikalni listi pozivljajo regentstvo, da naj varuje ustavno svobodo. Ta poziv bode pač ostal brez uspeha, ker je regentstvu bačé na tem največ ležeče, da ne zmagajo radikalci.

Socialne stvari.

Stavka v premogokopih ob Zari. Pruska vlada ima ob Zari obširne premogokope. Nad 30.000 delavcev ima tam delo; zaslužek jim je vlada pred kratkim zmanjšala; povprečna plača za „šihro“ znaša sedaj 3 90 mark (3 gld. 18 kr.). To sicer ni še tako nezadovoljivo, toda v tistih krajih je živež jako drag in zato je bilo v resnici mnogo delavcev v hudi revščini. Lahko delo so imeli socialni demo-

kratje mej njimi, da so jih pripravili k stavki. Katoliški in krščanski socialni listi so vsi kazali, da se jim smilijo delavci, a hkratu so svarili, naj si ne iščejo pravice s stavko. Trijerski škof dr. Korum je 30. decembra izdal lepo okrožnico svoji duhovščini, naj odvrta delavce od njihove namere. Ni pomagalo. Dne 31. decembra je izostalo 24.000 delavcev. Stavka se je pričela in z vsemi žalostnimi prizori, z vso grozo razdivjanih strastij nadaljevala. Stavkujoči delavci so sklicavali shode; tudi ženske so rojile v njih; policija se je vmešavala: često so se spoprijeli mej seboj; delavci so streljali na uradnike, napadali duhovnike, ki so jih mirili; pokale so bombe in nemir se je množil, z nemirom pa revščina. Stavka se sprva ni polegala. Dne 2. januvarija jih je le še 4000 prišlo na delo. Toda vlada ni nikakor hotela začeti pogajanja z njimi. Zato se jih je po malem kasneje nekaj začelo vdajati. Sedaj jih dela že do 16.000. Stavkujoči jih napadajo in z oboroženim varstvom prihajajo v rudnik. V četrtek je interpeliral Liebknecht vlado, zakaj je tako neusmiljeno zahtevala, da morajo začeti prej delati, nego se ona z njimi prične pogajati. Minister Bethier je imenoval v odgovoru stavko brezpravno in upor proti državni oblasti, češ, da so delavci krievično prelomili pogodbo. Neki poslanec baron Stum je zahteval, naj se kar moč najodločneje postavi vlada proti delavcem in naj vse odpusti, kar jih ne pride v 24 urah na delo; dalje je dejal, da ne želi v prvi vrsti, naj bi se stavka končala, a naj se povrne disciplina. Nekoliko mečje je govoril trgovski minister Berlepš, ki upa, da se v kratkem poleže stavka. Vlada je dosedaj „samo to-le“ ukrenila: „500 hujškačev je odpustila; za 2000 mož se je pa število delavcev zmanjšalo.“ — Delavec je revež; goljufa ga socialna demokracija; zatira ga — — —!

Kako sodijo neverniki o „krščanski“ Evropi. Turki se ne pečajo obilo s politiko in tudi njihovi listi prinašajo k večjemu kake vojaške ali pa dvorne novice, ki bi po našem spadale v politiko. Za panamsko goljufijo se pa vendar izredno brigajo. Neki Francoz je vsled tega vprašal, odkod to zanimanje in dobil je ta-le odgovor: „To je lahko razumljivo! Vaši zapadni listi vedno kažejo na Vzhod, češ, da se tu vse prodaje in vse podkupa. Bakšiš je postal — zabavljeva. Pa pozabljate, da pri nas nimamo ni pojma o takih bakšiših, kakeršne dobivajo vaši uradniki in pisatelji. Ta panamska zadeva nas zadovoljuje, ker se kaže, da vaš Zasad ni boljši, no, stokrat slabši, nego naš Vzhod.“ — Tudi na Kitajskem so vzbudile pozornost panamske zanimivosti. Pripoveduje se tudi to-le: Znani general Čen-Ki-Ton je bil nedavno izročen sodišču in čakala ga je skoraj gotovo smrtna kazen zaradi neizmernih stroškov, katere je potrosil na Francoskem kot član kitajskega poslanštva. Sedaj je pa general iz panamskih dogodkov dokazal svojemu cesarju, da se na Francoskem noben korak ne more storiti brez stroškov, da stane vsak pogovor, vsak obisk; in cesar se je dal prepričati tako, da je sedaj general popolnoma oproščen in da so mu vrnilo vsa njegova odlikovanja in dostojanstvo njegovo.

Ne čudimo se, da so se Kamerunci pohujševali v Berlinu in brez dvojbe bi novokrščenemu Mašukulumbu bilo v največjo duševno škodo, če bi obiskal „krščansko“ Evropo. Turek in Kitajec imata prav, da se jima studijo plodovi novodobnega brezbožnega materijalizma!

Cerkveni letopis.

Zagrebski nadškof. O našem bodočem nadškofu se še zdaj nič ne vé, dasi je že dve leti, od kar je naša velika nadvladikovina vdova. Kakor je že nekdo poročal v Vašem cenjenem listu, je vsega tega kriva naša liberalna vlada. Ona bi rada posadila na prestol moža iz svojih vrst. Da Vatikan ne bode potrdil takega kandidata, je umljivo.

Vlada naša je tako omamljena in opijanena deloma od židovstva, deloma od madjaronstva, da več ne loči dneva od noči, luči od teme. Ker ima že vse v rokah, misli, da je tudi cerkev njej podvržena, da je ona tu prva oseba, ki ima odločevati. Ona smatra cerkev in duhovstvo, višje in nižje za svoje sluga, kateri naj bi izvrševali njeno voljo, zatirajočo versko in narodno zavest.

Vlada naša vidi v cerkvi in njenih nositeljih le neko formalnost, katera mora za sedaj bivati, brez katere

se pa bode danes ali jutri lahko izhajalo. Da je cerkev delo božje, katero naj bi pospeševalo večni in časni blagor naroda, tega vlada naša ne veruje. Le v toliko trpi cerkev in duhovščina, v kolikor jej pomaga širiti razkristijanovanje ljudstva. Zato vlada pri nas velika verska mlačnost.

Iz teh vrstic spoznamo, kako tužno je pri nas. Temu pa mora biti enkrat konec. Po naši misli se mora na bolje obrniti z novim nadškofom v Zagrebu. To dobro čutijo naši mnogobrojni madjaroni z grobokopom na čelu. Jako napenjajo vse sile, da bi zopet prišel na biskupski prestol mož, ki bi ne motil gospodov pri njih delu za liberalizem. Pa naj bodo le prepričani svojega poraza; Vatikan je odločil drugega gospoda, katerega mi z veseljem pričakujemo, kateri se ne bo slepo klanjal grobokopu in njegovim kimovcem.

Ker se Vatikan do zdaj ni udal, dasi so mu žugali s vsem, kar so si izmislili v svoji oholosti in neolikanosti, se tudi zdaj ne bode. Hvaležnost ga pa tudi ne veže, da bi se oziral na Madjare in naše madjarone, kateri so vsekali kat. cerkvi težko ozdravljive rane na Ogerskem in v naši kraljevini, največjo žalost pa napravljajo sv. Očetu sedaj, ko bode obhajal 50 letnico svojega posvečenja v škofa. Drugi narodi se kosajo, kdo bode sivolasega jetnika v Vatikanu o tej slovesnosti bolj počastil z romanjem in raznimi darovi, a Madjari ga mislijo počastiti s civilnim zakonom in državnimi matrikami, naši madjaroni pa s karikaturjo. O, kam smo prišli! Zdi se mi, da Hrvatje premalo molijo in da zato morajo trpeti tako silne krivice.

Misijon v Gotovljah ... Štajerskem vršil se je zadnje dni meseca decembra. Verno ljudstvo se ga je udeleževalo prav spodbudno in v obilnem številu. „Slov. Gospodar“, ki obširneje poroča o njem, dostavlja; H koncu še neki dogodek: Neki posestnik iz Podloga Št. Peterske župnije udeleževal se je prav pridno poleg mož gotovljjske župnije duh. vaj, prejel z drugimi vred pobožno sv. zakramente. Drugi dan zvečer gre domá na kozolec po seno, od koder je tako nesrečno na tla padel, da je bil pri tej priči mrtev. Bil je v nesreči vendar srečen, ker z Bogom spravljen gotovo je tudi pri njem našel milost.

Udanostne izjave.

Skupna udanostna izjava občin moravske dekanjske župnije.

Odkar ste, prevzvišeni knez in škof, pretečeno leto na Ljubarski gori z apostolsko gorečnostjo poudarjali, kako bodi tudi javno življenje pravega katoličana, čutili smo tukaj vrlo poživljeno katoliško zavest. Mi prepokorno podpisani občinski odborniki, vneti za prava katoliška načela, smo se živo zanimali za prvi pripravljani shod v Moravčah, ki se je vršil 7. junija. Se bolj nas je navdušil prvi slovenski katoliški shod sam. Toda za ono rujno zarjo, ki je iz središča slovenskih pokrajin na prvi pogled obetala lepe solnčne dneve katoliškim Slovincem, pridrveli so se kmalu črni oblaki, izhajajoči od rodnih nam bratov, v obliki sumničenja in hujskanja zoper napore katoliškega shoda. Protivniki niso le z vsakeršnimi, tudi nečastnimi sredstvi napadali stvar samo, lotili so se tudi na nečuten način oseb, ki so največ pripomogle do sklepov prvega slovenskega katoliškega shoda. V prvi vrsti je morala in mora največ trpeti Vaša prevzvišena oseba, kot pokroviteljica in vrhovna voditeljica vsega katoliškega gibanja po Slovenskem.

V posebno dolžnost si torej štejemo, tem potom v svojem in soobčanov imenu izjaviti Vam, prevzvišeni in premilostni knez in škof, svojo preponižno udanost, ter Vas, naših duš višjega pastirja, zagotoviti v kljub vsemu liberalnemu pisarjenju svojega neomajanega krščanskega prepričanja in krepke katoliške zavesti.

Občina Moravče, dne 8. decembra 1892.

Ign. Klopčič župan; Tom. Tomc, svetovalec; Karol Grilj, Jan. Cre, Jos. Klopčič, Jan. Bergant, Anton Vesel, Jos. Šibar, Val. Kopač, Fr. Orehek, J. Kunaver, Jos. Klopčič, Jeru. Kokalj, Mart. Cerar, Jos. Okorn, odborniki.

Županstvo Drtija, dne 18. decembra 1892. Jan. Hušnikar, župan; Mat. Brinovec, Jakob Teč, Matej Merčun, Jan. Cerar, Jos. Avbelj, J. Javoršek, Jos. Vidrigar, Fr. Ravnikar.

Županstvo Peče, dne 22. decembra 1892.

Ant. Klopčič, župan; Ant. Avbelj, svetovalec; Jan. Mal, Jan. Barlič, And. Rahne, Mat. Jakopič, Josip Preša, Janez Ravnikar, Jakob Dolinar, J. Klopčič, odborniki.

Županstvo Velika Vas, dne 26. dec. 1892.

Gašper Gril, župan; Mart. Rovšek, Jan. Lovše, Fr. Prebil, Janez Jerina, Mat. Konšt, Janez Ucelik, Janez Kovič, Jos. Rožun, And. Masel, Ant. Konšt, odborniki.

Županstvo občine Spodnje Koseze, dne 26. decembra 1892.

Jak. Cepuder, župan; Mat. Lebar, Janez Germek.

Udanostna izjava občine Depola vas pri Mengišu:

Veselja nam srce ginjeva, ko beremo, kako iz cele škofije občina za občino biti na Vašo stran, in že jih je okoli poldrugi sto zbranih pri Vas, ki Vas milujejo, tolažijo ter Vam izražajo svojo udanost, spoštovanje in ljubezen. Temu velikemu krdelu krščanskih in Vam udanih občin pridružuje se tudi naša mala občina ter Vam zakliče:

Prevzvišeni, premilostni naš višji pastir, mi Vas ljubimo, spoštujemo in ostanemo Vaši do smrti! Ne žuganje, ne pretenje, ne hlinjenje in sladke besede naših liberalcev nas ne bodo odtrgale od Vas! Posebna milost božja je, da ste ravno Vi naš višji pastir. Vaša ljubeznjivost, gorečnost in neustrašnost so nam v ponos, nasprotnikom pa v strah. Zmaga naša je gotova!

Depola vas pri Mengišu dne 12. decembra 1892.

Jan. Dimc, župan; Fr. Cajhen, J. Škarlep, svetovalec; Jos. Saršen, Jos. Stajnar, D. Cajhen, Janez Škarlep, Jan. Janežič, odborniki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. januarija.

(Udanostne izjave) poslali so prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu nadalje občinski zastopi v Dolskem (fara Sv. Helena), v Jaršah pri Mengšu in pri Dev. Mariji v Polju. — Živeli!

(Osebna vest.) Dvorni svetnik baron Hein se je večeraj popoldne vrnil z Dunaja, kjer so se pred nekaterimi dnevi zbrali načelniki vseh tostranskih kronovin, da so skupno čestitali grofu Taaffeju ob 40letnici njegovega javnega delovanja. Grof Taaffe je namreč vse sedanje deželne predsednike pripočal cesarju v imenovanje.

(Kat. tiskovnemu društvu) pristopil je kot dobrotnik č. g. župnik Lovro Urbanija; č. g. župnika Anton Fettich-Frankheim in Franjo Maresič pa sta v podporo krščanskemu tisku vnovič prvi dvajset, drugi trideset goldinarjev družbi poklonila. Bog plačuj vsem!

(Romarski vlak v Rim.) Kakor smo že poročali, obhajajo naš sveti oče Papež Leon XIII. dne 27. tega meseca svoj 50letni škofovski jubilej. Ker se bo ta slavnost vršila celo to leto, bodo katoličani v obilnem številu romali v večno mesto ob tej slovesni priliki. Od vseh krajev naznanjajo se posebni romarski vlaki v Rim, gotovo bi bilo lepo, ko bi se napravil tudi posebni vlak za Slovence. Gotovo bi marsikomu ta lepa prilika dobro došla, da si ogleda po jako nizki ceni in dobro vrejenem voznem redu prekrasne laške pokrajine. Morda bi bil za to priliko čas sredi meseca aprila najugodnejši, železi je v tem oziru vendar glasov iz drugih krajev. — Vožnja do Rima bi iz Ljubljane trajala kakih 25 ur ter stala za 3. razred okoli 25 gld. — Ako se za pripravo romanja osnuje kak odbor, je pripravljen g. Pavlin prevzeti skrb za vlak.

(Oporoka.) Nedavno umrla gospd. Fr. Ovijač je, kakor čujemo v oporoki, volila svoje imetje (h še na Kongresnem trgu, v kateri je Kleinmayr-Bambergovna knjigotržnica) ljubljanski škofiji. Obresti imetja rajne dobrotnice naj se v smislu oporoke porabijo za zgradbo frančiškanskega samostana pri Materi Božji na Brezjah. Kader je plačana ta zgradba, naj se rabijo obresti za vzdrževanje nadnormalnega števila ljubljanskih bogoslovcev, dokler je v deželi pomanjkanje duhovnov. Ako pa poneha to pomanjkanje, naj se iz obresti revnim novomašnikom dajejo podpore za hišno upravo.

(Vodmatski jez pri Ljubljani bo — padel.) Tako je sedaj v najvišji instanci odločeno. G. Kreuer lastnik tovarne je vložil proti odloku in razsodbi vis. c. kr. deželne vlade priziv na vis. kmetijsko ministerstvo, to pa je zavrnilo pritožbo in potrdilo prvih dveh instanc razsodbo. Jez mora podreti se do 21. dec. prth. l. Gotovo bo to v prosep osušenja močvirja in reči se more, prva zapreka je padla četudi da se je leta in leta zavleklo, toda vendar! Dal Bog, da se že vodopravne razprave srečno

izvrša ter da se konečno po toliko letih prične s toliko potrebnim osušenjem barja

(Poslanec Nabergoj pred svojimi volilci.) Iz Trsta se nam piše: Minolo nedeljo sklical je poslanec Nabergoj svoje volilce v dvorano Mallyjevo, da jim poroča o svojem delovanju. — Obširno je poročal o sedanjem zamotanem političnem položaju, ki se najbolj izraža v tem, da v državni zbornici ni nobene zanesljive večine. — Gledé jugoslovanskega kluba izjavljal je gosp. poslanec, da ni vstopil v tako imenovani „hrvatsko-slovenski klub“ zato, ker se ne strinja z nazori omenjenega kluba. S programom stranke prava se Slovenci ne moremo sprijazniti. Slovenski poslanci so ostali v Hohenwartovem klubu, ker so mnenja, da v sedanjih razmerah v tem klubu najbolje morejo zastopati koristi svojih volilcev. Ako se spremene razmere, spremenilo se bo razmeram primerno tudi postopanje slovenskih državnih poslancev. — Zatem je našteval raznih koristnih postav, ki so se sklepile v tem času. — Volilci so na to pojasnovali svoje stališče, omenjali raznih krivic, ki se še vedno godé vzlasti primorskim Slovincem. — Shod je naposled izrekel poslancu Nabergoju svojo zahvalo in zupanje.

(Redka starost.) Iz Predvora se nam poroča: V vasi Tupaliče fare preddvorske, ki do 48 hišnih števk šteje, živi sedaj sedem oseb, ki so vsega skup do 587 let stare. — Pač redko dandanes. Za to jih po imenu povem: starosta je Andrej Celer v 91 letu. — Še tako je pri moči, da za dom živini sam rezanice nareže; poleg tega svojemu sinu cerkveniku podružniškemu zdatno pri zvonilu pomaga, njegova žena je stara 84 let; — Jurij Valjavec je star 85 l.; Janez Maček 85 l.; Janez Studen 82 l.; Jožef Brolih 81 let, Jurij Mekuč 79 let. — Poleg teh živeta v fari preddvorski še dva starčka, ki sta po 81 let stara in ženica stara 84 let. — Ako se v poštev jemlje število duš fare preddvorske, ki šteje nekaj nad 2000 duš, se mora to imenovati redkost.

(Vodstvo državne železnice) letošnjo zimo slabo skrbi za Gorenjce. Popotniki se namreč pritožujejo, da imajo osebni vlaki navadno le samo dva voza III. reda, katera sta večkrat, zlasti na prvih postajah od Trbiža doli, popolnoma mrzla. Zgodilo se je že tudi, da so morali v hudem mrazu v vozove za blago, ako niso hoteli ostati doma. Vozovi I. in II. reda so seveda navadno prazni. — Ker se je ravno preteklo jesen voznina zvišala, je pač umestno vprašanje, zakaj je slavno vodstvo tolikanj stediljivo, da še v hudi zimi nima vedno dovolj pripravljenih voz III. reda?

(Mraz in njegovi hudi nasledki.) Iz Doba se nam piše: Hudo zimo imamo. To čutijo prav občutljivo mlinarji ob naši Bistrici. Od svetega dne počivajo malo da ne vsi mlini v tukajšnjem okraju, le tu pa tam se vidi po dnevi počasi posamezno kolo. Kdor ve kako skrbno je porabljena vsa vodna moč Bistrice, ve koliko sto in sto koles goni ta voda, on bo znal tudi prav ceniti škodo, katero trpe v tem mrazu lastniki mlinov, in posredno tudi mlinarski hlapci, ki so ob zaslužek ravno v trdi zimi. Mnogi gospodarji so, ko so jim mlini obstali, odpustili hlapce; drugi bolj krščanski obdržali so jih sicer v službi, toda služiti morajo za hrano in stanovanje, plačila v denarju ne dobivajo za ta čas. To so slabi časi za mlinarske hlapce, katerih varčnost se ne sme drugim v vzgled staviti, in sedaj pridejo ravno po zimi še ob zaslužek. Ako ravno pa naši mlinarji tako težko pričakujejo južnega vremena, je kaj malo upanja, da se jim kmalu spolnijo njih srčne želje. Mraz pritiska dan na dan vedno huje, 13. t. m. imeli smo zjutraj — 26.5. C. mraza, kakor se letošnjo in lansko zimo ne. Vlani smo imeli 23. jan. — 26 C. Če bode letošnja zima enaka ali še hujska kakor lanska, ko smo imeli še 21. marca — 5 C., potem bode slabo za našo mlinarsko obrt. Nekateri imajo še nekaj zaloge moke, toda prav malo. Ko jim poide tudi ta zaloga, potem ne bodo mogli naročnikom več postreči, in naročniki se bodo obrnili drugam, in kdo ve če, se bodo obrnili zopet do naših založnikov? To bode prineslo korist le židom, ki imajo na Ogerskem velikanske mlino na par. Židje bodo svoje slabo blago prodajali za drag denar in kristjane drli. Kako brezvestni so pa ogerski židje pri kupčiji z moko naj pojasni tale vzgled. Trgovec z moko je, ko mu je šlo enkrat hudo trdo za domačo moko, naročil moko od žida iz Pešte. Dobil je na ogled moke prav lepe vrste po pri-

merno nizki ceni. Moka pride, bila je na videz lepa, vesel je bil trgovec kupčije, mislil si je, vender mi je enkrat žid dobro postregel, nekaj dobička bo pri moki. Toda kmalu, ko začne židovo moko prodajati, izostajati začenjajo tudi kupci. Poprašuje po vzroku in zve, da moka, katero on sedaj prodaja je silno slaba, kruh ostane nizek in je malo da ne neuziten. Koliko škode je imel pri tem trgovec, ne samo, da moke ni mogel potem spečati, prišel je ob dobro ime in nihče ni hotel od njega se dobre moke kupovati. Kako potreben toraj bi nam bil strog in določen zakon o ponarejenju živil, katerega bi židje ne mogli z zvijačo prestopati. Da bi pač vsi krščanski kupovalci kupovali samo pri poštenih trgovinskih tvrdkah, da bo pa to pri našem mokarskem obrtu mogoče, Bog nam daj kmalu, kaj bolj milo vreme.

(Pogled v preteklo leto.) Z Dobrove se nam poroča 12. januarja: Človek se rad ali nerad spominja tega, kar je že bilo. Upam, da mi p. n. čitatelji vrlega „Slovenca“ ne bodo zamerili, če jim nekoliko povem, kako je bilo pretečeno leto tukaj na Dobrovi. Kar letino zadeva, hvala Bogu, obnesla se je v splošnem oziru dosti dobro; sena in otave pridelalo se je veliko, kar se je sicer ob bolj neugodnem vremenu srečno spravilo pod streho. Slama se je pošteno obnesla; žito pa tudi dobro, osobito rž in proso. Istotaka bila je s turščo in fižolom. Tudi prekuhe bito je obilo. Le ajda in pa čebele niso dale prav nobenega pridelka. Žal! Krompir, oneidovec, bil je izvrsten, navadni domači pa slab. Jabolk bilo je po ugodnejših legah veliko in okusnih, po neugodnejših legah, posebno po „Grabnu“ gori, pa nič. — Škodljivi mrčes ni ravno posebne škode delal; le bramor in pa miši so na nekaterih njivah bile gomoljne precj zeló oglodale. Vendar se je pa vsega toliko pridelalo, da ne bode ni ljudem in ni živali brez posebne nesreče nedostajalo potrebnega živeža, a se bo od vsega po vrhu tudi še kaj v denar spravilo. — Do dne 8. avgusta p. l. bilo je zdravstvo med ljudstvom kaj povoljno; tega dne se je pa bila pričela doli v Kozarih sitna griža, katera je potem malone vsi vasi cele fare polagoma obiskala; najbolj so za njo mrli otroci od 12. leta nazaj doli; odraslim je še nekako dobro prizanašala, in prebolel jo je skoro sleherni bolnik. Ob pričetku jeseni in med tem letnim časom pričela se je bila kazati tudi vročinsko-pljučna bolezen, katera je zahtevala nekaj posameznih žrtev; večina je pa srečno okrevala na njej. Skozi celo leto bilo je v tej fari vseh mrličev skupaj 105; po navadi bilo jih je pa druga leta okoli okroglega števila 70. — Tukajšnja šola pridobila si je med pretečenim letom dva vrha in mila dobrotnika, kranjsko hranilnico in pa veleslavni deželni odbor kranjski, katera sta dala denarnih podpor za šolski vrt; prva podpora porabila se je za daljno vreditev vrta, druga bode se pa za popravo že razpadajoče leseve ograje. Preiskreva in presrečna zahvala bodi s tem obema dobrotnikoma javno potjo izrečena. — Gosp. Josip Novak, tukajšnji učitelj, premeščen je bil na lastno željo iz Dobrove na Brezovico; služboval je tukaj v vsestransko zadovoljnost skozi tri leta. Zadnje dni meseca septembra p. l. nastopila je na njegovo mesto (g. Novakovo) gospica Frančiška Erženu, izprašana učiteljska kandidatinja. Vsakdanjo šolo obiskujočega drobiža imamo letos vsega skupaj 246 dekčev in deklic, ponavljavcev pa 84 otrok. Je že nekaj! — Prebivalstvo dobrowske fare se čimdalje, tembolj zanima za poučno berilo; družba sv. Mohora šteje tukaj lepo število udov; „Kmetovalec“ in „Dolenjske Novice“ imata tudi nekaj naročnikov; tema dvema listoma bi se jih malo več želelo. „Domoljuba“ dobivamo nad petdeset iztisov. — Novo leto nam je prineslo prav pošteno in hudó zimo; suega se je nasulo in mraz ne prizanaša. Veskemu prav dobro de gorka peč. Le sedaj naj svoje opravi, da nam potem tudi o pravem času nastopi prijazna, krasna in mila vigré! Kaj dobro je, da ima sneg pošteno zmrzlo podlago; žita v tej so varna pred mišimi in uničevalno gujilobo.

Liga + 69.

(Nova moda.) Pariz že dolgo določuje modo za ljudi; zadnji čas se je pa menda Parizanom zdelo to se premalo imenitno in jeli so tudi dajati postavbe za modo pri — psih. Moda namreč določuje, kako se imajo striči ti štirinogati „modniki“. Novo rokodelstvo se je vsled tega pričelo, če nočemo celo reči, da je umetnost. Strizci psov so taki mojstri našega časa. Na vodi Seni pri bregu se drži v malem čolnicu tak strizec in čaka, kedaj

mu kateri zaupa svojega psa, da ga ostrize in skoplje. Pri pudeljnih je moda posebno raznolika. Nekateri se ostrizejo »po levovo«, ostrize se mu namreč le trup in na zadnjih nogah se mu puste šopki dlake. Nekateri hočejo, da se na vsaki nogi pusti nekaj šopov dlake in tako ostrizene imenujejo »makarone«. To striženje je seveda precej drago; če je gospodar imeniten in če strizec čuti, da ima psa rad, mora plačati do 12 frankov (krog 5 gid.) — Gotovo je, da se takim psom mnogo bolje godi, nego obilici revežev pariških.

(Ženski rop) se ni izumrl na našem jugu. Iz belogradske okolice v Dalmaciji se večkrat slišijo taki tožni slučaji. Prošlega meseca se je zopet dogodila te čudne vrste snubitev v Pašmanu. Neki Tomašević je v družbi z svojim drugom ugrabil devojko na paši in jo odpeljal. Orožniki, s katerimi je pa Dalmacija kaj slabo preskrbljena, so dolgo časa iskali, predno so dobili nesrečno dekle.

(Lep izgled) »Krym« to-le pripoveduje: V tavrski guberniji na Ruskem je precej tujcev, ki imajo posestva, pa tudi tvornice. Pa delavce si jemljejo seveda z večine domačine. Ker so pa taki tuji Nemci gospodarji največkrat brezverci in ker nimajo sami smisla za pravoslavno božjo službo, zato so zahtevali od svojih delavcev, naj delajo tudi v praznikih. Škof tamošnji Martinijan je poprosil gubernatorja, naj kaj ukrene. Ta je takoj strogo ukazal, da morajo dati tujci vsem delavcem in poslom v nedeljo počitek, da morejo praznovati posebno pa, da morejo iti k božji službi. — Pri nas se ni bati, da bi se kedaj kaj takega ukrenilo.

(Kolera.) Okoli Kamna in Seistana v Perziji se je zopet pokazala kolera. Najgorje pa je to, da praznoverni ljudje vozijo svoje umrle dolgo pot v Mešed, da jih ondud kaj pokopljejo poleg groba slavnega imama (nadduhovnika) Rize. Čudno je, da se gosposka za vse to nič ne briga. Nikakoršnih naredb ne izda niti zato, da bi omejila kolero, niti ne zabranjuje prevažanja umrlih. — Tudi iz Galicije javljajo listi, da se je kolera zopet prikazala.

Društva.

(Slov. del. pevsko društvo „Slavec.“) Vabilo na pevski večer s plesom, kateri priredi slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo, dne 15. januarja 1893. leta v g. Hafnerja pivarni, Sv. Petra cesta šte. 47, s sodelovanjem vojaške godbe domačega pešpolka št. 17. Vspored: 1. Kopezky: Korčena. 2. Titti: Slovanske melodije, Ouvertura. 3. Förster: Sokolska, moški zbor. 4. Puček: Pro mladež, valček. 5. Jeklič: Pečeva pomladanska, moški zbor (nov). 6. Tužek: Směs národních písní, otopourri. 7. Stoos: Brže junaci, moški zbor. 8. J. Strauss: Zbor eiganov iz opere „Der Zigeunerbaron“. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 40 kr. za osebo, trije člani jedne družine 90 kr. Cenjeni udje prosti. — K obilni udeležbi vabi najljudnejše odbor.

(Cerkniško-planinska podružnica sv. Cirila in Metoda.) Z Notranjskega se nam piše dne 10. jan.: Veselica cerkniško-planinske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se je vršila 8. t. m. v Orkucih po naznanjenem programu. Veselica ta je bila mnogobrojno obiskana. Videli smo goste iz Logatca, iz Planine, iz B-guni i. t. d. Med temi trije preč. gg. duhovniki, dva iz Cerknice in župnik iz Planine. Ves vzpored se je izvršil izvrstno. Pri petju so sodelovali skoro sami učitelji pod spretnim vodstvom cerkniškega učitelja, g. Ferd. Juvanca. Pohvaliti nam je deklamovalko, begunjsko učiteljico gđ. Berto Terčeljevo, in pevko učiteljico gđ. Terezino Bučarjevo; enako tudi pianistinjo gđ. Jadvigo Malovsko, učiteljico na Bateku, katera je igrala na klavirju težak komad in je spremljala solospve. V igri „Zupan“ se je odlikoval g. Piš. učitelj v Cerknici, in kuplete, katera je zložil g. planinski župnik, pel je g. Juvanc. Da, podpiramo šolsko našo družbo družbo sv. Cirila in Metoda! To je bita nekako vodilna misel omenjenim kupletom. — Po veselici smo posedli k čaši vina in se pošteno razveseljevali. Vmes pa se je oglašal mešan in moški zbor, pa tudi vrla sopranistinja gđ. Bučarjeva. Ako bi smel dostaviti željo, bila bi ta: V prihodnje naj se na vzpored postavijo le skladbe naših skladateljev, ne pa inorodnih, saj nam hvala Bogu ne manjka dobrih domačih muzikov! Materijelni vspeh veselice je bil prav dovoljen. Velečestita predsednica, gospa Matilda Sebenikarjeva je lahko ponosna na vsestranski vspeh te veselice. Le vrlo naprej!

(Okrajna posojilnica v Krškem) je imela lani 185 000 plđ. prometa, 153 gid. čistega dobička in 1316 gid. zadrúžnega zaklada. Občni zbor te zadrúge bode 5. marca ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju s slednjim dnevnim redom: 1. Nagovor ravnateljja, 2. račun načelníštva

in poročilo nadzornikov, 3. volitev načelníštva in nadzornikov, 4. predlogi.

(Društvo zdravnikov) ima v sredo, 18. januarja, svojo mesečno sejo z nastopnim dnevnim redom: a) Društvene stvari, b) predavanje in razkazi med drugimi gg. deželni primarjev dr. V. Gregoriča in dr. Slajmerja. — Po seji je zabavni večer pri „Slonu“.

(Vabilo.) Gasilno društvo v St. Vidu pri Zatičini priredi veselico s plesom in tombolo v nedeljo, dne 15. januarja t. l. v gornjih prostorih gasilne g. J. Facinija. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 20 kr. za osebo, družine do treh oseb 30 kr. Predplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek namenjen je za napravo shranjevališča za gasilno orodje. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Graško vzajemno podporno društvo) (S-lbstthilfverein), po čegar podstavi in pravilih je zasnovano ljubljansko novo „Vzajemno podporno društvo“, imelo je koncem 1892 eta 1900 členov s 5700 deleži; slednji so iznašali svoto 367 495 gid., rezervni zaklad 17.695 gid., hranilne vloge 367.249 gid., posojila 19.868 gid., v blagajnici 49.350 gid., pri denarnih zavodih 1500 gid. in neplačana posojila 687.370 gid.

(Akademično društvo „Triglav“) priredi v soboto dne 15. januarja 1893 svoje 6. redno zborovanje v tekočem tečaju s tem-le vsporodom: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo odborovo; 3. pogovor o Preširnovi slavnosti; 4. predavanje brata Vrtnjaka; 5. slučajnosti. Začetek točno ob osmi uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli! Lokal: „Hotel Kaiserkrone“.

(Katol. polit. društvo v Ljubljani) [Poročilo tajnika g. Andr. Kalana o delovanju društva l. 1892] se glasi: Dne 3. jan. l. l. imelo je katol. polit. društvo svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Na tem zboru so bili za vodstvo društva kot odborniki izvoljeni naslednji gospodje: dr. V. Gregorič, Andr. Kalan, Karol Klun, Ivan Peterca, Karol Pollak, Fran Povše, Lud. Ravnikar, dr. Ivan Šušteršič, Ign. Žitnik, vsi bivajoči v Ljubljani in g. Ant. Belec iz St. Vida nad Ljubljano. Kot namestnika sta bila izvoljena gg. dr. Janežič in Fr. Peterca. Kot pregledovalca računov sta bila izvoljena gg. L. Gestrin in Joz. Pichler. Odbor ta se je konstituiral ter zbral predsednikom kan. K. Kluna, podpredsednikoma vodjo Fr. Povše-ta in dež. sod. svetnika v pokoju Lud. Ravnikarja, blagajnikom g. Ivana Peterca, tajnika gosp. Andr. Kalana. Na lanskem občnem zboru je bil bivši društveni podpredsednik Oton Detela, kateriga je presvetli cesar imenoval deželni glavarjem kranjskim, izvoljen soglasno častnim članom. Odbor je po posebnem odposlanstvu deželnemu glavarju sporočil seglasni sklep, ki je izrekel svojo zahvalo na tem odlikovanju ter izrekel, da se je v smislu katol. polit. društva vsikdar trudil za blagor slovenskega naroda.

Isti dan 3. jan. je imelo katol. polit. društvo svoj prvi društveni shod. Na tem shodu je poročal društveni predsednik kanonik Klun o tedanjih političnih razmerah vzlasti v državnem zboru ter pojasnoval delovanje slovenskih poslancev na Dunaji.

Dr. V. Gregorič je predlagal v tem smislu to-le resolucijo: Na shodu dne 3. jan. t. l. zbrani udje katol. polit. društva v Ljubljani izrekajo zahvalo svojim državnim poslancem ter popolno zapuinanje za njih možato in odločno postopanje v državni zbornici. — Ob jednem pa odločno obsojajo nazore, katere je mladočeški državni poslanec dr. Gregr izjavil v svojem govoru, posebno ker je našel ta govor tudi pritrjevalni odmev v napredno-narodnih slovenskih krogih.

Vodja Povše je na tem shodu govoril o novi trgovinski in carinski pogodbi, o kateri se je imelo tedaj razpravljati v državnem zboru: Ze tedaj nam je g. Povše solčne in senčne strani nove pogodbe tako naslikal kakor se sedaj kažejo v resnici.

Dne 3. marca se je pričel deželni zbor kranjski, katerega je v ime dežele pozdravil častni član in bivši podpredsednik našega društva Oton Detela ter pri tej priliki razvil zastavo starega slovenskega gesla, po katerem deluje vsikdar tudi naše društvo. V deželni odbor je bil izvoljen dr. Fran Papež, tudi član katol. polit. društva. Pripomoglo je tudi katol. polit. društvo mnogo k temu, da so se razjasnile razmere v dež. zboru kranjskem. Poslanci slovenski so se ločili po svojih političnih nazorih; kot člani katol. polit. društva združili so se v slovenskem konservativnem klubu gg.: Detela, Dragoš, Klun, Lavrenčič, Mesar, Ogorelec, Pakiz, dr. Papež, Povše, Stegnar, Žitnik.

Pečat lanskemu delovanju katol. polit. društva pa je vtisnil I. slov. katol. shod. Ni mi tu govoriti o važnosti katol. shodov; njih pomen lahko presojamo po I. slov. katol. shodu. Reči smem to-le: Ako kedaj, so vzlasti dandanes potrebni katol. shodi, posebno potrebni pa se pri nas v Avstriji, kajti uprav gledé Avstrije izrekla je loža osodepolno besedo: Avstrijo moramo razrušiti z narodnostnimi prepri in boji. Sedanje razmere v naši državi kažejo jasno, kako da loži bujno zori ta sad, kako da se razdor vedno hujsi javlja med posamičnimi narodi, kako da trpi pri tem Avstrije moč in ugled. Zunanje sovražne sile niso

razrušile Avstrije, a v skrajno nevarnost ji je črv, katerega je z narodnostnimi prepri zaredila loža v osrčju naše države. To nevarnost odvrnejo od nas jedino le krščanska načela pravice in bratoljubja, kakor jih zagovarja katol. cerkev. In jedino na podlagi krščanskih načel zagotovljen je tudi nam Slovincem naš obstanek.

Z ozirom na vse to je odbor katol. polit. društva, iz čegar srede se je rodila misel za I. slov. katol. shod, štel si v dolžnost z vsemi silami delovati na to, da se ta shod izvrši kar moč lepo in vspešno. Ker pa je bilo sklenjeno, da se shod skliče za vse slovenske pokrajine, tedaj se odbor katol. društva vsled svojih pravil, ki so veljavna samo za našo deželo ni mogel oficijelno kot tak udeleževati se priprav za katol. shod; vendar pa so vsi odborovi člani vstopili v osnovalni odbor za I. slov. katol. shod ter mu bili zelo delavni udje.

Med drugim je sklenil osnovalni odbor za I. slov. katol. shod snovati po deželi pripravljalne zborovanja pred katol. shodom in pritrjevalna zborovanja po katol. shodu, katera je večinoma prirejalo katol. polit. društvo.

Taki shodi so bili v Smarjii pod Ljubljano, v Moravčah, v Škofjiloki, v Ribnici, na Brezju, v Št. Petru, v Cirknici in na Vrhniki.

Po katol. shodu smo imeli shod katol. polit. društva v Dobu dne 9. okt. l. l. Predsedoval je shodu društveni podpredsednik vodja Povše. Dnevni red je bil: Nagovor predsednikov. »I. slov. katol. shod,« govoril dr. Šušteršič, »o katol. za vesti« govoril g. Ivan Kalan, »o tisku«, govoril g. A. Kalan.

Vsprejeta je bila resolucija, s katero se shod pridruži sklepom I. slov. katol. shoda, izreka neomejena vdanost pokrovitelju katol. shoda ter obsoja cerkvi katoliški in narodu slovenskemu sovražno postopanje narodno-napredne stranke.

Teden pozneje dne 16. okt. je bil shod v Smarjii. Predsedoval mu je vodja Povše, ki je razpravljaj gospodarske razmere in pojasnoval namene katol. polit. društva, tajnik društva je govoril: »o I. slov. katol. shodu«. Knezškofijski tajnik g. Jos. Šiška »o katol. zavesti«. Izrazila se je resolucija v istem smislu kakor v Dobu.

Dne 30. okt. je bil shod katol. polit. društva v Kamniku. Predsedoval je shodu kanonik Klun or.enjajoč vrline Kamnika in njegovih prebivalcev. O »I. slov. katol. shodu« je govoril dr. Ivan Šušteršič, »o katoliški zavesti« velečastiti gospod Fr. Gornik, župnik neveljski, vodja Povše o preosnovi davkov, in o liberalizmu društveni tajnik. — Resolucija se je sprejela, kakor v Dobu.

Ni skoro moči popisati, kako veličastno so se vršili ti shodi, kako mnogoštevilno so se zbirali mozej in s kakim zanimanjem so poslušali razne govornike, kako navduševalno so pritrjevali raznim predlogom.

Minulo leto je zapustil deželo kranjsko Andrej baron Winkler, mnogoletni deželni predsednik. Odbor katol. polit. društva se je poslovil od njega v posebni deputaciji. Tudi novemu vodji deželne vlade baronu Viktorju Heinu se je poklonil odbor katol. polit. društva dne 1. nov. po odposlanstvu gg Kluna, Povšeta in Ravnikarja. G. predsednik je pojasnil namene društva, ter izrazil nadejo, da bo de o pri deželnem predsednistvu našlo pravo ocenitev svojega patrijotičnega delovanja. G. dvorni svetnik je odgovoril, rekoč: »Vem, da katol. polit. društvo zmerom lojalno in patrijotično deluje. Jaz poznam važnost tega velikega društva, ki se razteza med slovenskim ljudstvom po celi deželi in sem prepričan o lojalnosti slovenskega naroda, o kateri resnično poje pesnik: Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovincu ne gane. Sprejmite zagotovilo, da bodo gospodske ravno tako kakor prej tudi slej blagohotno ravnale društvu nasproti in da je bom, kar zadeva mojo osebo, podpiral tudi jaz.« Odbor je imel v minulem letu 21 odborovih sej, katerih so se vdeležili večinoma vsi v Ljubljani bivajoči člani.

Število udov se je pomnožilo za poldrugisto članov. Glasilo društva »Domoljub« tiska se letos v 8000 iztisih.

Za take lepe vspehe moramo gotovo biti Bogu hvaležni, a truditi se moramo tudi v prihodnjic, da društvo vedno krepkeje napreduje.

Pred vsem treba dandanes organizacije. — Liberalizem se še vedno razširja, sola mu je še vedno v oblasti in znana je beseda socialista Liebknechta: Skozi šolo vodi najpripravnejša pot v vas.

V gospodarskem oziru liberalizem razjeda kakor rak jedro malega moza. Razprodaje zemljišč, vedno se množeče izseljevanje. — vse priča, da nazadujemo. Ne dovolj, tudi v d u s e v n e m oziru krade. V ime liberalizma se zidajo gledišča na deželne troške.

Vse hoče kapit, liberalizem imeti za-se, to je res pravi drugi Heliogabal, ki je rekel: Jaz hočem biti dedič sam za seboj. Temu nasproti treba res pravih liberalcev, ki vsakemu svoje dadé — te pa vzgaja le krščanstvo, pristno ohranjeno v katoliški cerkvi. Na tem tem temelju sloni tudi naše društvo in v tem je njegova moč, v tem njegova bodočnost.

Mi ne begamo za jednodnevnimi vspehi — v tem je velik liberalizem. Ta se pa spreminja kakor moda, in liberalcem se tudi godi tako kakor možu, ki je za svojo gospo kupil klobuk, ter teče z njim

po cesti domov. Kam tako hitro? Domov, kupil sem zeni klobuk, a bojim se, če grem počasi, da bo med tem že zopet nova moda.

Tako se prelevlja liberalizem ter si je dosleden samo v nedoslednosti. Katoličan pa hodi varno in dosledno svojo pot vedoč, da i časnemu blagru človeškemu podlaga so načela krščanstva. Teh načel oklepajmo se vsikdar tudi mi pri kat. polit. društvu, katerega delovanje mili Bog blagoslavlja tudi v tekočem novem letu!

Telegrami.

Dunaj, 13. januarja. Blizu Levova je skočil na državni železnici osebni vlak iz tiru, jeden potnik težko, pet lahko ranjenih.

Colombo, 13. januarja. Nadvojvoda Ferdinand je na lovu ubil dva slona. Sedaj je odpotoval v Bombay.

Pariz, 13. januarja. Predsedniki republikanskih skupin v senatu so izrekli ministarskemu predsedniku, da obsojajo napade na predsednika republike. Zagotovili so vladi podporo, da se naredi konec sedanjim zmešnjavam.

Pariz, 14. januarja. Kakor trdi „Figaro“, se je pokazalo, da je Jules Roches popolnoma nedolžen in se bode preiskava proti njemu ustavila. Po „XIX. Sieclu“ je Baihaut že priznal, da je od panamske družbe zahteval milijon frankov in 375.000 tudi že v resnici bil dobil.

Berolin, 14. januarja. V vojaški komisiji državnega zbora je izjavil Caprivi, da politične razmere dejanski neso neugodnejše nego 1890. leta, ali vlada je vendar prepričana, da je vojaška predloga državna potreba. Caprivi je dokazal, da ljudska bramba ni mogoča. V ponedeljek se bode posveto vanje nadaljevalo.

Basel, 13. januarja. Civilno sodišče je spoznalo, da ima jurasimplonska železnica v Kempenovi pravdi zaradi nesreče pri Mönchensteinu plačati 10.000 frankov jednokratne odškodnine, 4000 frankov letnih dohodkov in stroške. Skupno terjatev znaša 95.000 frankov.

Listnica upravnistva:

G. J. Adamič, St. Louis, Minnesota: „Slovenec“ v Ameriko pošiljan stane na leto 16 gld.

11. januarja. Marjana Skrem, vdova e. kr. stotnika konjice, 78 let. Rožne ulice 7, jetika. — Frančiška Oviash, hišna posestnica, 69 let, Kongresni trg 2, marasmus. — Avguštin Andoljšek, paznika sin, 5 mesecev, Tržaška cesta 12, božjast.

V bolnišnici:

10. januarja. Andrej Peternel, delavec, 73 let, Dunajska cesta 20, pneumonia.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. januarja

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšeniča, nktl.	6	1	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	4	69	Surovo maslo,	—	32
Ječmen,	3	84	Jajce, jedno	—	3
Oves,	2	72	Mleko, liter	—	10
Ajda,	5	57	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	4	26	Telečje	—	64
Koruza,	4	13	Svinjsko	—	52
Krompir,	3	20	Kořtrunovo	—	40
Leča,	12	—	Pisaneč	—	45
Grah,	13	—	Golob	—	20
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	2	23
Maslo, kgr.	—	94	Slama,	—	2 05
Mast,	—	66	Drva trda, 4 kub. mtr.	7	—
Špeh svež,	—	54	„ mehka,	—	5

Št. 2909.

Oklic.

IV. 1892/144.

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski Gori naznanja, da se bode vršila

dne 21. januarja 1893 dopoldne ob 9. uri kot edinemu roku pri tem sodišču

prostovoljna dražba posameznih parcel

(gozdov, niiv in travnikov) pripadajočih k v zapuščino dne 17. septembra 1892 v Pod Korenu zamrle Marije Arih spousojučimi posestvi pod vl. št. 5, 7 in 8 katastr. občine Pod Koren v skupni vrednosti 8598 gld., in da se bodo te parcele oddale le za ali nad cenilno vrednost.

Zemljeknjižni stan, cenilnik in dražbeni pogoji so tusodno na upogled. Na teh posestvih eventualno še zavarovanim upnikom ostane njih zastavna pravica brez ozira na skupilo neprikraščana.

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski Gori,

dne 29. decembra 1892.

4 3—3

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur
13	7. u. sjut.	734.2	—22.3	sl. svzh.	jasno
	2. u. pop.	733.1	—12.0	sl. sever	—
	9. u. sveč.	734.0	—20.3	sl. svzh.	—

Srednja temperatura —18.2° za 15.6' pod normalom

Dražbe.

Prostovoljna: V Kranjski Gori posestvo umrše M. Arieh (gozdi, njive in travniki, 8598 gld.) Podkorenem dne 21. januarja.

Eksekutivne: V Ljubljani Jak. Starčevič zemljišče (2818 gld.) iz Spodnje Senice dne 21. januarja in 22. februarja. — Mat. Jagrovo posestvo (3000 gld.) v Ljubljani dne 30. januarja in 6. marca.

Zadružni register.

Pri e. kr. dež. kot trgov. sodišču v Ljubljani se je vpisala dne 2. t. m. v zadružni register tvrdka: „Vzajemno podporno društvo v Ljubljani“, registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Razpisane službe.

Učiteljske: Na jednorazredni ljudski šoli v Velikih Poljanah, 4. čin; stanovanje in 30 gld. doklade, prošnje v 4 tednih okr. šol. svetu v Kočevje; na jednorazrednici v Planini pri Vipavi učiteljska in šol. vodje, 4. čin; prošnje do konca t. m. v Postojino; na dvorazrednici v Stari Loki; prošnje v 4 tednih v Kočevje; na štirirazrednici v Radečah pri Zid. Mostu (450 gld.) do 31. t. m., prošnje okr. šolskemu svetu v Krškem.

Uradne: Pri okrožnem sodišču v Novem Mestu služba uradnega pomožnega sluga, do 8. febr.; okraj. sod. sluga v Trebižu na Koroškem, do 6. febr., prošnje dež. sodišču v Celovcu, istotako služba kancelista pri okr. sodišču v Brežicah, prošnje dež. sod. v Celovcu.

Ustanove.

Erazma grofa Lichtenberga adjutna ustanova (700 do 800 gld.) za nastajajoče drž. uradnike; prošnje do konec febr. dež. sodišču v Ljubljani.

Proglašenje mrtvim.

C. kr. dež. sodišče v Ljubljani proglašja Jurija Marna iz Ihana št. 32 mrtvim.

Pod oskrbnistvom.

Franc Jurjovec iz Boišta radi zapravljivosti; oskrbnik njega je Jan. Hušnjak iz Dritoja. — Marijana Schmalz iz Ljubljane radi bebosti; varuh nj-n je Viljem Schmalz. — Fran Perčič, delavec, iz Podmolnika radi bebosti; varuh je Jak. Perčič iz Podmolnika.

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najboljše priznani in priporočani prani sirup raztaplja sluz, upokojuje kašel, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prilavajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)

Svarilo!

Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imeni, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto-kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj se torej vselej izrečno Herbabnyjev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 478 20—5 83 6-3

O srednja razpošiljalnica za provincaje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBANYJA, Neubau Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Ruki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar, F. Prodám, M. Mizzam, drog.; v Brezah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger v Novem mestu: A. pl. Sladoviez; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbiču: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravallo, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Kovertes firmo
Katoliška Tiskarna
priporočila
po nizkeje cenil.

Najtoplejšo zahvalo

izrekata voditeljski ljudskih šol v Dolenjem in Gorenjem Logatcu častitemu odboru ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Logatcu in sicer velenjenim gospod Gruntar Mariji, Levčnik Mariji, Majdič Anjalji in Ribnikar Marji ter gospicami Arko Ivanki in Rihar Franciški za ves njihov trud, katerega jim je povzročila prireditve veselje, osobito pa nabliranje daril, iz katere zbirke se je napravila obleka ubožnej mladini logaških ljudskih šol. Dneva 24. decembra in 5. januarja 1893 ne ostaneta le v vednem spominu onim 100 otrokom, kateri so bili obdarovani, temveč vsem drugim. Bog vam povrni stotero, kar ste revni mladini sprostil — kar ste taisti dobrega storili.

Voditeljstvo ljudskih šol v Logatcu,
dné 6. januarja 1893.
Vojteh Ribnikar. **Ivan Kernc.**

Božjast

je ozdravljiva in sicer tako, da se več ne povrača; na tisoče jih dokazuje ta čudovit vseh znanostij.

Obsirna poročila z marko za odgovor naj se pošiljajo:

„Office Sanitas“, Paris
30. Faubourg Montmartre. 62 6-1

Ravnateljstvo vzajemnega podpornega društva v Ljubljani, registrovane zadruga z omejenim jamstvom išče 26 3-3

praktikanta.

Prošnje vložiti se imajo do 1. februvarija t. l. v društvenem uradu, Kongresni trg št. 17.

XXXXX solidno blago XXXXX

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjstovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franko. 36 (30-1)

XXXXX Najnižje cene XXXXX

Teodor Slabanja,
srebrar v Gorici (Görz),
ulica Morelli št. 17.

se priporoča prečast. duhovščini za napravu **cerkvenih posod in orodij** iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v naj-novejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavlili.

Ilustrovani cenik franco.
Pošilja vsake blage dobro spravljene in poštnine prosto. 3 36-2

Največja zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni plačilni obroki se dovoljujejo. Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno 536 in ceno. 30-7

» Za predpustni čas. «

Etablissement Karola Bisenius-a
na Dunaji I., Singerstrasse št. 11, Mezzanin.
Telefon 4929 Najnižje cene na debelo. Ceniki.

Velikanska izber najnov. kotiljonskih redov dvanaestorica 10 kr., kotiljonske ture 75 kr. in dražje.

Maške vsakevrste, kostumski lišp, volnene brade, po 10 kr., lasulje po gld. 1-25 in dražje, komična pokrivala, pokajoči bonboni, in kotiljonski buketi po 4 kr. in dražje. Komitetna in društvena znamenja, plesni redi in darila za dame.

Dekoracije za plesne dvorane se izposojujejo in prodajajo. Šaljivi godbeni instrumenti iz papirnega kartona, na katere se lahko kar igra, 12 instrumentov za godbo gld. 2-10 in dražje.

Barvasta salonska plamena, komad po 10, 15 in 20 kr. in dražje za osvetljenje kotiljonskih podob. — Magnozij, s katerim se doseže električna luč, če se zažge, z reflektorji vred. — Dekoracije za denarne dobitke.

(472) Za streljanje na dobitke, kegljanje na dobitke. (7-5)

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, V.

Trnkóczyjev grenki konjak,
okusno in najboljšo sredstvo za želodec.
I steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld. prodaja

Ubald pl. Trnkóczy,
lekarnar v Ljubljani.
Prodajalci na drobno dobé rabat.

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, VIII. 499 20
Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, III.

Lekarna Trnkóczy-jeva v Gradcu.

Zlata kolajna, Bruselj 1892.

Najboljše sredstvo za želodec,

katero želodec in opravlja prebavnih delov života krepča in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,
katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,
lekar pri „angelju“
v Ljubljani na dunajski 5 12-1 cesti

Cena 1 stekl. 10 noveev.
(1) ————— 50-4

Izdelovatelj razpešilja to tinkturo v zaboječih po 12 steklenic in več. Zaboječ z 12 steklenic stane gld. 1-36; s 24 gld. 2-60; s 36 gld. 3-84; s 44 gld. 4-26; 55 steklenic tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5-26; 110 stekl. gld. 10-30. Poštnino plača vedno naročnik.

J. N. POTOČNIK,
krojaški mojster,
v Ljubljani, Kongresni trg, v uršulinskem poslopju, priporoča se osobito prečast. duhovščini v natančno izdelovanje duhovniških sukenj, talarjev itd.

V zalogi ima najboljšo in trpežno blago, kakoršno se rabi za izdelovanje najraznejših duhovniških oblek. Postrežba je uljudna, točna; cene možno nizke. 363 26-24

Vizitnice
priporoča
Katol. Tiskarna.

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (539) 22-5

Svoji k svojim!

Priznано najboljšo in najcenejšo

čebelno-voščene sveče

priporoča

Oroslav Dolenc
v Ljubljani.
(3 10-5)

Svoji k svojim!

Stv. 599. 61 3-1

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za 1893. leto pričelo se je s 1. januarjem letos in je plačati ta davek v okrožji ljubljanskega mesta od vsakega psa izimši one, kateri so za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni. Lastniki psov naj si najpozneje

do 1. februvarija t. l.

preskrbé letošnje marke pri mestni blagajnici proti plačilu 4. gld. av. velj. Z ozirom na § 14. izvršilne naredbi o pobiranju pasjega davka se lastniki psov opozarjajo, naj o pravem času vplačajo takso, ker bode konjač od 1. februvarija t. l. počeni vse one pse polovil, kateri se bodo na ulicah nahajali brez letos veljavne marke.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 9. januarja 1893.

10 goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšo tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platenim evlhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Ta domača, narodna tvrdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljšo priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrnjal in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50-10

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-2

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo in redilnejšo kavo. — **Neprekosljiva** kot dodaja navadni kavi. — **Pona-redeb se skrbno izogibaj.** — 1/2 kilo 25 kr. — **Dobiva se povsod.**

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Št. 21.093.

Razglas.

39 (1)

C. kr. okrajno sodišče v Ptuj naznanja: V zapuščinski stvari po pokojnem dekanu v Zavrčah gospodu **Rupertu Šuti** se dovoljuje

prodaja skupnega zapuščinsk. premoženja

obstoječega iz 40 polovniakov vina raznih let po cenilni vrednosti 55 gld. in dražje, konj in goved, žita, hišne oprave, gospodarskega orodja itd. in se odreja dražba za vino, poljske pridelke in gospodarsko orodje

na dan 24. januarija 1893 in oziroma
na dan 25. januarija 1893

ob 9. uri dopoldne v farožu v Zavrčah in v vinskih kletih na **Turskem vrhu** in **Belskem vrhu**

Za druge zapuščinske predmete pa

na dan 31. januarija 1893 in oziroma
na dan 1. februarja 1893

dopoldne ob 9. uri v Zavrčah s pristavkom, da se bodo stvari oddale ti-stemu, ki največ ponudi in jih takoj plača in proč spravi.

C. kr. okrajno sodišče v Ptuj,
dné 27. decembra 1892.

Prodaja drevesnih sadik.

V gozdnem vrtu v Gradišču pri Ljubljani se bode prihodnjo pomlad oddalo okolu

tri milijone in pol naravnost za nasad pri-mernih dveletnih črnih in belih borov in triletnih smerečic

po dva goldinarja, dalje triletnih gladkih borov po tri in pol goldinarja in naposled triletnih presajenih orehov po deset goldinarjev in šestdeset krajcarjev za tisoč drevesc, pri čemur so všteti troški za izkopavanje, zavijanje drevesc v mah ali slamo, eventualno tudi v zaboje in za prepeljanje drevesc do kolodvorov, oziroma do poštnega urada v Ljubljani.

Zglasitve za ta drevesca, za katera je takoj položiti dotični denarni znesek, se vprejemajo pri **c. kr. deželnem gozdnem nadzorstvu za Kranjsko v Ljubljani** in pri c. kr. okrajnih gozdnih nadzorstvih zadnjeje do 31. prosenca 1893.

Od c. kr. deželno-gozdarskega nadzorništva za Kranjsko.

Razpis pisateljskih nagrad.

Da bi se povzdignila slovenska dramatika, razpisuje dramatično društvo v Ljubljani dvoje nagrad, in sicer:

- 1) 200 gld. za izvorno slovensko dramo,
- 2) 100 gld. za izvorno slovensko veseloigro.

Obe igri morata biti toli obsežni, da izpolnita ves gledališki večer, torej da drama, oziroma veseloigra traja za jedno predstavo. **Pisatelji pošljejo naj svoje proizvode odboru do zadnjega dec. 1893.**

V Ljubljani, dné 11. januarja 1893.

Dramatično društvo v Ljubljani.

Dr. Ivan Tavčar.

Anton Trstenjak.

Predsednik:

Tajnik:

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudače modro, sivo in olivno, po gld. 5.50, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 gld

Anton Obreza,
tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-10

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Podružnica za Ogersko:

Dunaj, Giselastrasse 1,

Pesta, Franz-Josefplatz

v hiši društva.

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 30. junija 1891	frankov	117,550.797
Letni dohodki premij in obresti dné 30. junija 1891		20,725.259
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v dobi društvenega obstanka (1848)		249,311.449
V zadnji dvanajstmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanka skupni znesek vloženih ponudb		61,372.000
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obraze za predloge daje brezplačno		1,728,184.555

glavni zastop v Ljubljani

98 (12-12)

pri

Gvidu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3 b.

60 let obstoječa domača priporočljiva tvrdka

**Izdelava
in prodaja sveč.**

Fr. Šupevc

Slonove ulice Ljubljana Slonove ulice

60 let je že

odkar obstoji naša firma. Ves ta čas bili so naročniki zadovoljni z našim solidnim, popolno zanesljivim blagom, kar spričuje na tisoče priznalnih pism in listin. 609 (3-3)

Želeč vsem prijateljem in naročnikom

veselo novo leto

priporoča se tudi v prihodnje v blagohotno naklonjenost

Tvrdka Fr. Šupevc.

60 let obstoječa domača priporočljiva tvrdka

Dunajska borza.

Dné 14. januarija.		Dné 13. januarija.		Ljubljanske srečke, 20 gld. . . . . 25 gld. 25 kr.	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 40 kr.	Ogerska zlata renta 4%	114 gld. 30 kr.	Avstr. rudačega križa srečke, 10 gld.	18 . 75 .
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 95 .	Ogerska papirna renta 5%	100 . 75 .	Rudolfove srečke, 10 gld.	26 . — .
Zlata renta 4%, davka prosta	116 . 55 .	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 . — .	Salmove srečke, 40 gld.	67 . 75 .
Papirna renta 5%, davka prosta	100 . 75 .	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	163 . — .	Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 . — .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997 . — .	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	191 . — .	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 . — .
Kreditne akcije, 180 gld.	318 . 50 .	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 . — .	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2835	— . — .
London, 10 funtov strl.	120 . 65 .	Zastavna pisma	100 . 75 .	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91 . — .
Napoleonkor (20 fr.)	9 . 61 .	Kreditne srečke, 100 gld.	191 . — .	Papirni rubelj	1 . 21 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 68 .	St. Genois srečke, 40 gld.	67 . 50 .	Laških lir 100	— . — .
Nemških mark 100	59 . 22 1/2 .				

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljavo vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za doseg
kolikor moč visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnice.